

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Класичного приватного університету,
голова приймальної комісії

Віктор ОГАРЕНКО

«26» Квітня 2024 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

спеціальність 073 Менеджмент

освітня програма Менеджмент

освітній рівень – бакалавр

(для вступників, які вже здобули диплом бакалавра за іншою спеціальністю)

Запоріжжя, 2024

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 9 від 17 квітня 2024 р.

Укладачі: д.е.н., доцент, завідувачка кафедри менеджменту Вікторія
ТОМАРЕВА-ПАТЛАХОВА;

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту Тетяна БЕЗЗЕМЕЛЬНА.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ.....	5
III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	8
IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	9

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового іспиту для вступу на здобуття освітнього рівня бакалавра особами, які вже здобули диплом бакалавра за іншою спеціальністю, є визначення базових теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників для продовження навчання на 2 курсі.

Фаховий іспит проводиться в усній формі за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних запитання з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття ступеня бакалавра менеджменту.

Тривалість підготовки вступника – 45 хвилин.

На іспиті використовуються теоретичні запитання з дисципліни «Основи менеджменту», що узагальнює основні положення управлінської науки, вивчає етапи й періоди її розвитку, характеризує діяльність ключових постатей у цій галузі тощо.

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі таких критеріїв:

- правильність відповідей (правильне і чітке, послідовне, достатньо глибоке викладення ідей, понять фактів тощо);
- ступінь усвідомлення матеріалу та самостійність міркувань;
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями, науковою термінологією;
- наявність власного міркування (аналіз управлінських ситуацій, порівняльна характеристика організацій).

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Необхідність та суть управління діяльністю. Сутність менеджменту та управління. Рівні та сфери менеджменту. Цілі та завдання менеджменту. Менеджмент як самостійний вид професійної діяльності, предмет, об'єкт і завдання менеджменту. Наукові основи менеджменту: загальні принципи та методи дослідження, закони і закономірності менеджменту, принципи менеджменту. Роль менеджменту в суспільстві. Етичні виміри менеджменту.

Передумови виникнення науки управління організацією. Класична теорія менеджменту. Школа наукового управління. Адміністративна школа управління. Неокласична та кількісна теорія менеджменту. Школа поведінки. Школа людських стосунків. Кількісна теорія менеджменту. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні. Сучасні тенденції розвитку менеджменту.

Поняття та ключові характеристики організації. Види організацій. Зміст та основні фактори внутрішнього та зовнішнього середовища організації (фірми). Життєвий цикл організації та його основні стадії. Сутність організаційного розвитку. Культура організації. Рівні організаційної культури. Методи підтримки культури організації. Соціальна відповідальність організації (бізнесу).

РОЗДІЛ 2

ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність і зміст планування як функції менеджменту. Форми планування та види планів, їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила процедури. Поняття мети в управлінні та класифікація цілей організації. Концепція управління за цілями. Стратегічне планування і розробка стратегії. Планування реалізації стратегії.

Оперативне планування на засадах застосування адміністративних та економічних важелів. Бізнес-планування.

Сутність організаційної функції. Поняття та складові організаційної діяльності. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Горизонтальний і вертикальний поділ праці в організаціях, рівні управління. Принципи, види та методи побудови організаційних структур управління.

Сутність поняття «мотивація» та мотиваційний процес. Співвідношення спонукання, мотивації та винагороди. Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації. Первинні теорії мотивації. Змістовні теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації. Сучасні системи та форми стимулювання праці.

Поняття і зміст контролю. Необхідність контролю: невизначеність; попередження; підтримка успіху. Принципи організації і проведення контролю. Види контролю: попередній, поточний, кінцевий. Процес контролю і техніка його проведення. Інструменти управлінського контролю. Зовнішній та внутрішній аудит. Контроль та контролінг. Характеристики ефективної системи контролю.

РОЗДІЛ 3

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ

Суть процесу керівництва та лідерства. Загальна характеристика керівництва. Місце і роль керівника в системі управління. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Стилі керівництва та типи менеджерів. Сутність і основи лідерства. Зміст поняття лідерства в управлінні організацією. Типологія лідерів. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Конфлікти як об'єкт керівництва. Сучасні типи ефективних лідерів. Влада як елемент примушення. Форми, шляхи вдосконалення керівництва колективом.

Сутність і види управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Технологія розробки рішень. Взаємозалежність рішень. Моделі та

методи оптимізації рішень. Якість управлінських рішень. Досягнення американського та японського менеджменту в галузі прийняття та забезпечення виконання управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Підходи до оптимізації управлінських рішень. Право прийняття управлінських рішень. Організація і контроль виконання рішень. Способи моделювання.

Поняття та характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Процес комунікацій, його елементи та етапи. Інформація як матеріал комунікацій. Інформація, її види та роль в менеджменті. Класифікація інформації. Перешкоди на шляху ефективних комунікацій та методи їх подолання. Мова та ділове письмо як складові комунікацій, документи та інші носії інформації.

Природа конфлікту та управління конфліктною ситуацією в організації. Види конфліктів. Умови та причини виникнення конфліктів. Типи темпераменту та характеру людини. Методи розв'язання конфліктів. Природа організаційних змін та управління ними. Організаційний розвиток. Стреси, фактори, що їх викликають та шляхи уникнення.

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально організаційна. Поняття продуктивності організації. Комплексний підхід до питань продуктивності. Управління за критерієм продуктивності. Особливості оцінки різновидів ефективності. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління організацією.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ

Бали	Критерії оцінювання
180–200 (відмінно)	Оцінюється відповідь, в якій навчальний матеріал відтворено в повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблено аргументовані висновки.
140–179 (добре)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено значну частину навчального матеріалу, відповідь загалом правильна, логічна та достатньо обґрунтована, дає підстави вважати, що абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень зі спеціальності, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
100–139 (задовільно)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, але без достатнього розуміння, надано визначення основних понять з окремими помилками.
0–99 (незадовільно)	Оцінюється відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Відповідь містить суттєві помилки.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЖЕРЕЛ

1. Основи менеджменту. Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент» / Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
2. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
3. Основи менеджменту: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат, А. С. Полторак. Миколаїв: МНАУ, 2022. 162 с.
4. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
5. Грушева А. А., Вітренко Л. О. Менеджмент : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 308 с.
6. Менеджмент і адміністрування: підручник для бакалаврів / Колектив авторів: к.е.н., доц.Терлецька Н.М.; д.е.н., проф. Антохов А.А.; к.е.н., доц.Терлецька Ю.О.; к.е.н., ас. Грунтковський В.Ю.; д.е.н., доц. Поченчук Г.М.; к.е.н., доц. Запужляк В.М.; к.е.н., доц. Кравець В.І.; к.е.н., доц. Сторощук Б.Д.; к.е.н., доц. Заволічна Т.Р.; к.е.н., ас.Клевчлік Л.Л. Чернівці : 2022. 684 с.
7. Харченко Г. А., Гоголя О. П., Харченко В. В. Теорія організації: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент». Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 456 с.
8. Гавриш О. М., Драмарецька К. П., Добрівська М. В., Аксентюк М. М., Восколупов В. В., Голік В. В. Лідерство: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 460 с.